

פרק ג' פס' יח' : ה' מבטיח למשה ש-

הציווי של ה' - "...[יח] וְשָׁמַעְתָּ לְקוֹלִי וְבָאתָ אֵתָּה וְנִזְקַנְתָּ יִשְׂרָאֵל אֶל מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּם אֵלָיו ה' אֱלֹהֵינוּ הַעֲבֵרֵנוּ נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נִלְכָּה נָא דֶּרֶךְ שְׁלִשֵּׁת יָמִים בְּמִדְבָּר וְנִנְזָקָה לָהּ אֱלֹהֵינוּ"

פרק ה'

הביצוע של משה ואהרן - (א) אַחֲרַיִם בָּאוּ מִשֵּׁה וְאֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרָעָה כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל **שְׁלַח** אֶת עַמִּי וְיִחְגְּגוּ לִי בְּמִדְבָּר:

(ב) וַיֹּאמֶר פְּרָעָה מִי ה' אֲשֶׁר אֲשַׁמְעֶנּוּ בְּקוֹלִי לְשַׁלַּח אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא יִדְעָתִי אֶת ה' וְגַם אֶת יִשְׂרָאֵל לֹא **אֲשַׁלַּח**:

1. א. איזו שאלה מתעוררת לאור קריאת פרק ג' פס' יח ופס' א' בפרקנו ? (שימו לב למילים המודגשות)

ואחר באו משה ואהרן וגו' - אבל הזקנים נשמטו אחד אחד מאחר משה ואהרן עד שנשמטו כולם קודם שהגיעו לפלטיין (לארמון) לפי שיראו ללכת (ש"ר) ובסיני (ובמעמד הר סיני נפרע להם (העניש אותם) ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו החזירים לאחריהם

ב. קראו את דברי רש"י הבאים והשיבו

כיצד עונה על שאלה זו רש"י לפרק ה' פס' א' ד"ה : " ואחר באו משה ואהרן " ?

(א) אַחֲרַיִם בָּאוּ מִשֵּׁה וְאֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרָעָה כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל **שְׁלַח** אֶת עַמִּי וְיִחְגְּגוּ לִי בְּמִדְבָּר:

(ג) וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הַעֲבָרִים נִקְרָא עָלֵינוּ נִלְכָּה נָא דֶּרֶךְ שְׁלִשֵּׁת יָמִים בְּמִדְבָּר וְנִנְזָקָה לָהּ אֱלֹהֵינוּ פֶּן יִפְגְּעֵנוּ בְּדָבָר אוֹ בְּחֶרֶב:

(ד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמֹה מִשֵּׁה וְאֶהֱרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת הָעָם מִמַּעַשְׂוֵי לָכֵן לִסְבֹּלְתֵיכֶם:

(ה) וַיֹּאמֶר פְּרָעָה הֵן רַבִּים עִתָּה עִם הָאָרֶץ וְהַשְׁבַּתֶּם אֹתָם מִסְבֹּלְתֵם:

2. א. משה ואהרן באים בפני פרעה ומבקשים רשות ללכת למדבר לזבוח לאלוהיהם בתחילה הם פונים אל פרעה בלשון קשה באומרם (א') -

לאחר שהם רואים כי דבריהם גוררים תגובה קשה מפרעה הם משנים את סגנון דיבורם ומדברים בלשון רכה באומרם (ג') -

ב.ניתן ללמוד מכך כי שיח אפקטיבי(יעיל) הוא שיח ש...

3. כתוצאה מפגישת משה ואהרן עם פרעה, פרעה כועס ומצווה :

פרק ה', פס' ז לֹא תֹאסְפוּן לָמַת **מִכֹּן** לַעֲם הַלְבָנִים כִּתְמוּל שְׁלִשָּׁם הֵם יִלְכוּ וְהִשְׁשִׁי לָהֶם תָּקֵן :

ח וְאֵת מִתְכַּנֵּת הַלְבָנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוּל שְׁלִשָּׁם תְּשִׁימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִקְרָעוּ מִמֶּנּוּ...

ט תִּקְבַּד הַעֲבָדָה עַל-הָאֲנָשִׁים וְיַעֲשׂוּ-בָהּ **וְאֵל-יִשְׂרָאֵל בְּדַבְרֵי-שֹׁקֶר :**

א. במה הכביד פרעה את העבודה על העם?

ב. מהי מטרת פרעה בהכבדת העבודה?

4. הנוגשים והשוטרים

רש"י לפרק ה' פסוק ו':

הנוגשים -

מצריים היו, והשוטרים היו ישראלים, הנוגש ממונה על כמה שוטרים, והשוטר ממונה לרדות בעושי

המלאכה:

א. הנוגשים והשוטרים?

ב. מהו תפקידם?

ג. עם אלו קשיים התמודדו השוטרים? עם אלו דילמות התמודדו?

ד. צפו בסרטונים הבאים על "יודנרט" בימי השואה והשיבו על השאלות הנלוות

סרטון א'

עם אלו דילמות התמודדו היודנרט?

סרטון ב'

מהם הגישות השונות של ניצולי השואה ביחס ליודנרט?

מה הרגשתם כשצפיתם בעדויות?

מה דעתכם על פועלם של היודנרט?

5. ויכח שטרי בני ישראל אשר-שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקקם ללבן כתמול שלשם גם-תמול גם-היום : (פרק ה', פסוק יד)

רש"י לפרק ה' פסוק יד:

ויכח שטרי בני ישראל -

השוטרים ישראלים היו וחסים על חבריהם מלדחקם, וכשהיו משלימים הלבנים לנוגשים שהם מצריים, והיה חסר מן הסכום, היו מלקין אותם על שלא דחקו את עושי המלאכה...

בחמה ליבוביץ':

...הארגון מתוכנן כך שתהיה שנאת האחים מתלקחת ביניהם... העצה השטנית ברורה. העושה בחומר ובלבנים ואינו יכול לגמור את מכסתו וכורע עול העבודה, אינו רואה את פרעה, שריו ועבדיו, אפילו לא את הנוגש הקטן. את מי הוא רואה? מי הוא הבא לדרוש את מכסת הלבנים? הוא רואה את אחיו השוטר הממונה עליו. ההוא, השוטר העברי, עליו המלאכה לנוגש באחיו, בעושי המלאכה, עליו ללחוץ עליהם ולדרוש את מתכנת

הלבנים.... האם לא תהיה עתה שנאת איש ברעהו? לא על המצרים יתקוממו העבדים, כי אם על אחיהם אשר בתוקף הארגון נהפכו למשעבדיהם.

אבל הטכסיס הזה - הידוע לנו יפה יפה - לא הצליח... במקום להכות - קיבלו עליהם מכות....

א. רצה פרעה להשיג בשימוש בשוטרים?

ב. האם הצליח פרעה בכוונתו ביחס לשוטרים?